

POSTANOWIENIE

Dnia 30 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa M. K.
przeciwko P. P. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą I.
o diety, zwrot kosztów podróży oraz zadośćuczynienie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 30
listopada 2023 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z dnia 15 grudnia 2022 r., sygn. akt III APa 36/21,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 2025 zł (dwa tysiące dwadzieścia pięć) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z dnia 28 września 2021 r. oddalił powództwo M. K. przeciwko P. P. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą I. o diety, zwrot kosztów podróży oraz zadośćuczynienie z tytułu mobbingu, zasiłek chorobowy i ekwiwalent za niewykorzystany urlop. Następnie, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, wyrokiem z dnia 15 grudnia 2022 r. oddalił apelację powoda.

W zakresie wskazanym we wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej należy wskazać, że w toku postępowania powód podnosił, że nie otrzymywał od swojego pracodawcy żadnych należności z tytułu diet oraz ryczałtów za noclegi. Strona pozwana wskazywała natomiast, że za każdy wyjazd do Holandii

powód otrzymywał kwotę 700 zł. W okresie od 1 czerwca 2014 r. do 14 czerwca 2016 r. powód wykonał 138 wyjazdów na trasie do Holandii. Kwota diet za wyjazdy zagraniczne wynosi: 49.941,11 zł. Kwota ryczałtów za noclegi wynosi: 20.584,20 zł. Łącznie jest to kwota: 70.525,31 zł. Powód nie przedkładał rachunków za noclegi. Przy uwzględnieniu, że pozwany wypłacał powodowi 700 zł za każdy wyjazd, kwota wypłacona wyniosła 96.600 zł. W toku kontroli przeprowadzanej na podstawie zgłoszenia powoda w 2016 r., Powiatowy Inspektor Pracy wskazał, że roszczenie o diety i ryczałty nie jest jednoznacznie bezsporne w świetle zebranego materiału dowodowego. Inspektor pracy podkreślił, że nie jest organem powołanym do rozstrzygania roszczeń pracowniczych w sytuacji, kiedy strona przeciwna, jaką jest pracodawca, po okazaniu dokumentów przedstawia inne stanowisko w przedmiocie stanowiącym spór pomiędzy stronami stosunku pracy i nie uznaje roszczenia pracownika.

Ustalając stan faktyczny Sąd Okręgowy oparł się na dowodach z dokumentów zgromadzonych w toku postępowania. Powód wskazywał, że potwierdzenia KW przedłożone przez stronę pozwaną nie mogą stanowić dowodu na to, że faktycznie otrzymał on od pozwanego należności z tytułu ryczałtów za noclegi oraz diety. Sąd w świetle całokształtu przeprowadzonego postępowania dowodowego, w szczególności w świetle zeznań jednego ze świadków oraz opinii jednej z biegłych (sporządzonej na okoliczność wyliczenia diet, ryczałtów za noclegi według dwóch wariantów, to jest według dokumentów przedłożonych przez powoda oraz według dokumentów przedłożonych przez pozwanego wraz z wariantem, że powód otrzymywał 700 zł za każdy wyjazd), uznał potwierdzenia KW za wiarygodne. Oceniając zeznania powoda Sąd miał na względzie to, że jako strona postępowania może przedstawiać okoliczności sprawy w sposób potwierdzający swoje stanowisko. W związku z czym zdaniem Sądu zeznania te mogły stanowić źródło ustaleń faktycznych jedynie w zakresie w jakim były zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Z drugiej strony, zeznania strony pozwanej Sąd uznał za w pełni wiarygodne, ponieważ były spójne i logiczne, a także korelowały z pozostałym materiałem dowodowym, w tym znajdowały odzwierciedlenie zarówno w dowodach z dokumentów, jak w osobowych źródłach dowodowych.

Sąd ustalił ponadto, że strona pozwana nie prowadziła ewidencji czasu pracy powoda. Po kontroli przeprowadzonej przez Powiatową Inspekcję Pracy pozwany uzupełnił ewidencję czasu pracy za okres od maja 2015 r. do końca okresu zatrudnienia powoda. Pozwany nie zewidencjonował czasu pracy za okres od czerwca 2014 r. do maja 2015 r., ponieważ nie dysponuje tarczami z tachografu. Tarcze te zostały zabrane przez powoda. Ponadto, po kontroli powiatowej Inspekcji Pracy pracodawca od listopada 2016 r. wprowadził regulamin wynagradzania oraz zmienił między innymi zasady wynagradzania kierowców w transporcie międzynarodowym. W regulaminie zostały przewidziane kwoty diet za wyjazdy do poszczególnych państw.

Sąd wskazał, że spór między stronami nie dotyczył samego uprawnienia do diet czy ryczałtów ani ich wysokości, lecz twierdzenia powoda, że nie otrzymywał żadnych należności z tego tytułu. Sąd w oparciu o przeprowadzone postępowanie dowodowe ustalił, że stanowisko prezentowane przez powoda nie zasługuje na uwzględnienie, a strona pozwana faktycznie wypłacała wskazaną kwotę 700 zł za każdą podróż służbową. W efekcie Sąd uznał, że roszczenie powoda o zapłatę kwoty 87.189,01 zł jest bezpodstawne.

Sąd Apelacyjny nie stwierdził żadnych uchybień Sądu Okręgowego ani w sferze ustaleń faktycznych ani też w odniesieniu do ich kwalifikacji prawnej. Uznając brak naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wskazano, że sformułowane w apelacji zarzuty sprowadzają się do przedstawienia własnej wersji zdarzeń oraz wyrażenia subiektywnej oceny okoliczności faktycznych sprawy i faktów ujawnionych w wyniku przeprowadzonych dowodów, w szczególności co do osobowych środków dowodowych. Zdaniem Sądu apelujący dokonał „wybitnie wybiórczego i dowolnego wyboru tych zeznań świadków, fragmentów dokumentów (protokół kontroli PIP) oraz ustaleń Sądu I instancji, które podbudowują jego wersję, pomijając szerszy kontekst wynikających z tych dowodów okoliczności.” Sąd przytoczył i podzielił ponadto pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z 2 czerwca 2010 r., w sprawie II PK 369/09 (LEX nr 585784), że zaniechanie przez pracodawcę obowiązku prowadzenia ewidencji czasu pracy pracownika nie może prowadzić do uwzględnienia tylko z tej przyczyny żądania pracownika.

Skargę kasacyjną wniósł pełnomocnik Powoda, opierając ją na naruszeniu przepisów postępowania, których uchybienie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy tj.: 1) art. 378 k.p.c. w zw. z art. 327¹ k.p.c.; 2) art. 327¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c. oraz 3) art. 232 k.p.c. w zw. z art. 252 k.p.c. Nadto na wypadek nieuwzględnienia przez Sąd Najwyższy wymienionych zarzutów, wskazano również art. 94³ § 2 k.p.

Wnioskując o przyjęcie skargi do rozpoznania, powód wskazał na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Zdaniem skarżącego, Sąd Apelacyjny odniósł się do zarzutów apelacji w sposób niepełny, a z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku ma nie wynikać sposób, w jaki Sąd rozstrzygnął wątpliwości dotyczące naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów. Skarżący stwierdził, że pominiawszy jeden z fragmentów zeznań świadka, Sąd Okręgowy poprzez uznanie za wiarygodne wyjaśnień pozwanego wywiódł nieprawidłowe i nielogiczne wnioski, które przekraczały dyspozycję art. 233 §1 k.p.c., zaś Sąd Apelacyjny nie odniósł się do tych błędów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniesiona w rozpoznawanej sprawie skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona. Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym, polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w

orzecnictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). W rozpoznawanej sprawie żadna taka okoliczność nie miała miejsca.

Ponadto zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy wielokrotnie potwierdzał, że kwestionowanie ustaleń faktycznych nie może przemawiać również za oczywistą zasadnością skargi, a polemika z oceną dowodów dokonaną przez sąd, prowadząca do zakwestionowania ustalonego przez ten sąd stanu faktycznego sprawy nie uzasadnia, w świetle art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2022 r., II PSK 304/21, LEX nr 3397707).

Wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi sprowadza się w swojej istocie do takiej właśnie polemiki. Skarżący zarzuca, że Sąd Apelacyjny nie uzasadnił dlaczego odmówił wiarygodności i mocy dowodowej części zeznań świadka, który stwierdził, że z tytułu wyjazdów zagranicznych nie otrzymywał diet, a ponadto w firmie nie były wystawiane dokumenty KW (kasa wydała), a także protokołowi kontroli Państwowej Inspekcji Pracy, z którego wynikało, że pozwany nie prowadził ewidencji czasu pracy i nie posiada żadnych udokumentowanych rozliczeń. Takie twierdzenie nie znajduje odzwierciedlenia w treści skarżonego wyroku, ponieważ Sąd właśnie na podstawie zeznań tegoż świadka oraz całokształtu przeprowadzonego postępowania dowodowego ustalił, że za każdy wyjazd za granicę otrzymywał on od pracodawcy kwotę 700 zł, co znajduje potwierdzenie w dowodach wypłaty (KW).

Sąd uznał również za udowodniony, a wynikający z protokołu kontroli PIP fakt, że w okresie zatrudnienia powoda strona pozwana nie prowadziła regulaminu wynagradzania oraz nie miała sformalizowanych zasad rozliczania pracy kierowców. Z wymienionych w uzasadnieniu względów Sąd nie nadał tej okoliczności kluczowego znaczenia, przytaczając pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w sprawie II PK 369/09.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.

[SOP]

[ał]